

ENTREVISTA

Martí Colombram Mestre
Doctor amb una tesi de turisme rural

"Pretenia fer una diagnosi del turisme rural"

J. Mateu

Martí Colombram va defensar a la UIB la seva tesi doctoral titulada 'Anàlisi estratègica del turisme en el medi rural: el cas de les Illes Balears', amb la qual analitza la importància i les implicacions d'aquest turisme que té origen a principis del segle XX.

-Per què vàreu decidir dedicar la tesi al turisme rural?

-Estava interessat en aquest tema des de feia temps. A la tesi s'estudia l'evolució de l'oferta d'establiments i la demanda. Vaig triar el tema perquè no hi havia altres estudis d'aquest tipus. El que pretenia era fer una diagnosi dels establiments d'allotjament turístic d'aquest tipus a les Illes Balears.

-Quina ha estat l'evolució del turisme rural?

-Ha estat sempre ascendent. Va començar l'any 1992 amb cinc establiments i, el 2008, que és quan vaig acabar de recollir les dades per a la tesi, n'hi havia 255.

-Com va néixer aquest tipus de turisme?

-Va néixer com a estratègia de diversificació i com a complement dels ingressos agrícoles o ramaders de les explotacions, però avui dia ja s'ha convertit en l'activitat econòmica principal de les explotacions. També hem de dir que hi ha molts d'experts que pensen que aquesta és la manera de créixer turísticament i, de fet,

Martí Colombram presentà la tesi a la Universitat. Foto: UIB

"EL TURISME RURAL VA COMENÇAR L'ANY 1992 AMB CINC ESTABLIMENTS"

molts d'hotelers ja tenen agroturismes.

-Agroturisme, hotels rurals i turisme d'interior. Quina és la diferència?

-Bàsicament es considera que l'hotel rural té més qualitat i luxe que l'agroturisme, que va acompanyat d'una explotació agrícola i ramadera. Quan parlem de turisme d'inte-

rior, ens referim a hotels dins el nucli urbà dels pobles.

-Quines són les aportacions del turisme rural al mercat turístic il·lenc?

-Aquest turisme no és tan estacional com el de masses i, a més, ajuda a dinamitzar l'economia d'altres activitats en temporada mitjana i baixa perquè les persones que en són usuàries solen visitar mercats, fer senderisme... És totalment diferent del de sol i platja tot i que hem de dir que representa una xifra molt petita si els comparem. L'any 2006, a les Illes Balears vàrem tenir 173.000 turistes rurals que van estar una mitjana de 0,47 dies.

-Quin és el perfil dels clients d'aquests establiments?

-Solen ser persones d'entre 30 i 60 anys, de classe mitjana-alta i de professions liberals, executius o empresaris. Són gent amb estudis universitaris que ja havien vingut abans. Segons l'illa, canvia la nacionalitat majoritària dels clients. A Mallorca, solen ser alemanys; a Menorca, espanyols i a Eivissa, espanyols o britànics. Això ve motivat, entre d'altres factors, per les connexions aèries.

-Quina és la perspectiva de futur del turisme rural a les Balears?

-Al gener del 2008, a més dels 255 que ja estaven autoritzats, n'hi havia 110 més en tràmit. Com ja hem dit, fins ara l'evolució sempre ha estat ascendent i el nivell d'activitat anirà en augment o, com a mínim, es mantindrà.

> PROYECTOS CON FUTURO

El turismo rural como factor que ayuda a la desestacionalización

Por **Elena Soto**

El turismo rural es una actividad económica que ha logrado una importancia estratégica en las Islas Baleares, tanto por ser un factor dinamizador del medio rural como por complementar al turismo de masas. Así lo indica la tesis *Análisis estratégico del turismo en el medio rural: el caso de las Islas Baleares*, defendida por Martí Colombram en la UIB.

Este trabajo destaca que a pesar de tener una dimensión pequeña en comparación con el turismo tradicional de masas –se estima que generó unos ingresos aproximados de 210 millones de euros el año 2006–, el rural desempeña un papel estratégico fundamental tanto para la actividad turística de las Islas como para la economía del mundo rural.

Martí Colombram, autor de la tesis sobre la importancia del turismo rural.

Según Colombram, esta modalidad ha acabado siendo la actividad económica principal de la mayoría de explotaciones donde fue implantado inicialmente como una estrategia de diversificación y de complemento de los ingresos agrícolas o ganaderos.

Este trabajo también destaca que el turismo rural no sólo no supone una amenaza para el sector hotelero, sino que puede tener una gran importancia estratégica como elemento que agregue valor añadido a la oferta tradicional, en la medida que contribuya a proteger el paisaje y el medio natural y que actúe, incluso, como elemento desestacionalizador.

En la seva tesi doctoral, defensada a la UIB, Martí Colombram analitza aquesta activitat, que ha crescut a les Balears durant els darrers vint anys, fins als prop de 300 establiments que hi ha en l'actualitat

La manca de promoció, una de les febleses del turisme rural

Text: **M. Ramis**

PALMA El fenomen del turisme rural ha augmentat en els darrers anys, de manera que si el 1992 aquesta modalitat turística s'estrenava amb 5 agroturismes que oferien 43 places, en el 2008 el nombre d'establiments dedicats al turisme rural era de 255, amb 4.267 places, als quals s'han de sumar els 110 en procés de tramitació el gener de 2008. Així ho posa de manifest la tesi de Martí Colombram *Mestre Anàlisi estratègica del turisme en el medi rural: el cas de les Illes Balears*, defensada a la Universitat de les Illes Balears (UIB). En el marc de l'anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, febleses i oportunitats), un dels punts febles que es posa de manifest en la tesi és la "promoció insuficient, inadequada i descoordinada". En aquest sentit, l'autor apunta que "en general la promoció del turisme rural a l'exterior ha estat bastant limitada".

Les raons a què apunta Colombram per explicar la poca promoció són, entre d'altres, "que els pocs recursos disponibles per als establiments de petita grandària no en permeten una presència directa en els mercats exteriors, llevat que es realitzi de manera conjunta amb altres establiments, associacions o ens públics". L'autor també sosté que hi ha "manca de coordinació, sobretot entre illes i administracions". Algunes altres debilitats són "la imatge global de Balears, poc associada amb el turisme rural", o que es tracta d'una activitat "estacional, especialment centrada durant l'estiu".

Això no obstant, el treball apunta que el turisme en el medi rural és una activitat econòmica que ha assolit una importància estratègica a les Illes Balears, tant pel paper com a element dinamitzador del medi rural com per la condició de factor complementari al turisme de masses. De fet, segons indica l'autor, el medi rural no suposa una amenaça per al sector hotelier tradicional, sinó una ampliació de l'oferta turística. De fet, el treball assenyala que, tot i tenir una dimensió petita en comparació amb el turisme de masses tradicional, s'estima que generà uns

Illes Balears

	Hotel rural		Agroturisme		T. d'interior	
	Establ.	Places	Establ.	Places	Establ.	Places
1992	-	-	5	43	-	-
1993	-	-	16	166	-	-
1994	3	76	47	442	-	-
1995	5	135	50	489	-	-
1996	7	186	56	542	-	-
1997	8	211	62	619	2	22
1998	9	261	73	720	5	56
1999	14	446	87	951	5	56
2000	16	541	98	1.118	11	123
2001	19	638	110	1.272	15	176
2002	20	706	124	1.517	24	310
2003	23	797	137	1.517	32	404
2004	27	926	145	1.917	38	470
2005	30	992	155	2.054	44	546
2006	33	1.119	163	2.185	45	562
2007	32	1.082	174	2.356	47	593
2008	34	1.176	177	2.440	51	651

ingressos aproximats de 210 milions d'euros l'any 2006. El turisme en el medi rural té un paper estratègic fonamental tant per a l'activitat turística del nostre arxipèlag com per a l'economia en el món rural. Segons Colombram, el turisme rural ha esdevingut l'activitat econòmica principal de les ex-

La falta de coordinació entre illes i Administració, una de les causes de la poca promoció

plotacions on fou implantat inicialment com una estratègia de diversificació i de complement dels ingressos agrícoles o ramaders.

Així, per l'autor, la protecció del medi ambient i la consecució d'un model de desenvolupament sostenible són reptes de pura supervivència per al turisme rural.

Martí Colombram.

“**La protecció del medi ambient i la consecució d'un model sostenible són reptes de pura supervivència per al turisme rural**”

L'autor defensa que el turisme rural no suposa una amenaça per al turisme de masses, sinó que més aviat hi juga un paper de factor complementari.